

“L’arrelament al territori no s’ha convertit en una qüestió banal, com suggereixen algunes teories globalitzadores i, per tant, s’ha de tenir en compte a l’hora d’elaborar polítiques de desenvolupament econòmic. I el cluster precisament el que fa és posar de relleu aquests vincles locals per, després, poder competir millor al món”

De segur que més d’un empresari quan sent als acadèmics i responsables polítics teoritzar sobre els clusters industrials i la seua importància cabdal en els nostres territoris, no sap ben bé si la cosa va amb ell o no. Uns parlen de cluster, uns altres de districte industrial... tant és, perquè el que realment interessa és que siga quin siga el nom, totes aquestes experiències empresarials naixen de la voluntat explícita de les empreses de cooperar amb el veí, d’aprofitar les economies d’escala per ser més competitius en un mercat que, cada vegada més, se’ns apareix més gran.

Segons el The Competitiveness Institut, una associació que agrupa tots aquells que treballen per al foment dels clusters, els Països Catalans són pioners al món en l’aplicació de polítiques industrials pensades des de i per als clusters. I un es pot preguntar per què. Doncs molt senzill: tant a Catalunya com al País Valencià i potser, en menor mesura, a les Illes Balears, hem assistit des de principis del segle XIX a l’aparició d’un seguit de concentracions empresarials que han acabat essent decisives en l’evolució econòmica de determinades poblacions i comarques. Aquestes concentracions han afavorit que els coneixements es transmeteren amb major facilitat entre els empresaris del sector i que, a poc a poc, s’anara teixint una xarxa d’informació i d’intercanvis que fera més eficients les seues empreses.

L’arrelament al territori, per tant, no s’ha convertit en una qüestió banal, com sovint suggereixen algunes teories globalitzadores i, per tant, s’ha de tenir en compte a l’hora d’elaborar polítiques de desenvolupament econòmic. I el cluster precisament el que fa és posar de relleu aquests vincles locals per, després, poder competir millor al món. Però perquè aquests vin-

Vincles locals

cles siguen efectius cal omplir-los de contingut, tant des de la pròpia administració pública —que no ha d’oblidar les mancances, per exemple, en àmbits com les infraestructures, que pateixen alguns d’aquests nuclis empresarials— com per part dels mateixos empresaris, que han de ser prou intel·ligents per identificar aquestes fórmules de cooperació com a eines de valor afegit, dirigides a millorar la seua competitivitat.

El cluster mediterrani és una realitat que cal, doncs, valorar positivament i potenciar. Una realitat que en els nostres territoris sorgeix majoritàriament a partir d’indústries manufactureres (tèxtil, moble, taulell, calçat,...) però també seria interessant que les inquietuds, les capacitats emprenedores i el coneixement que es genera en aquests nuclis anaren més enllà i impregnaren les empreses dels anomenats sectors de futur. Debat i cooperació són les paraules clau de la fórmula del cluster. Una experiència, l’èxit de la qual és difícilment avaluable estadísticament, però que ja ha aconseguit millores en un àmbit estratègic: el diàleg amb l’administració. Asseure al voltant d’una taula empresaris, que tenen en comú una mateixa activitat econòmica, i representants de l’administració senzillament per parlar i debatre sobre els problemes que compartesquen i la manera de resoldre’s ha ajudat a aconseguir que, per primera vegada en molt de temps, les polítiques industrials impulsades per l’administració pública no partesquen de bases teòriques elaborades dins els despatxos sinó d’un coneixement real i directe de l’economia del propi territori. Aquest és ja per si mateix un èxit.

Coordinació: Bàrbara Amorós.

Assessors editorials: Pere Anrubia, Jordi Cuenca.

Col·laboradors: Tina Bagué, Josep M. Calvet, Miquel Calvet, Joan Celià, Martí Crespo, Rafa Gil, Jordi Play, Pere Puig, Maribel Tejada, Rogeli Vázquez.